

Prædiken af Morten Munch
3. s. e. trinitatis / 16. juni 2013
Tekst: Luk 15,1-10

GUD SØGER DET BORTKOMNE MENNESKE

Find Holger – en arketypisk historie

Mange vil nok kende børnebogsserien 'Find Holger' med tegninger, hvori Holger gemmer sig et sted på siden i et virvar af ansigter. Det kan være sjovt tidsfordriv, men på et tidspunkt gik det hen og blev ramme alvor med at finde Holger.

For lidt over to år siden blev en 3-årig dreng ved navn Holger væk ved en spejderhytte i Tranum Klitplantage. Historien meldte, at han var gået i trods, fordi hans forældre havde givet ham hans lynejakke omvendt på, så han ikke bare kunne tage den af med det samme.

Det var sidst i marts (27/3-2011), hvor nætterne stadig var kolde. En intens eftersøgning blev sat i gang: 3 helikoptere; 20 hunde med hundeførere; 30 hjemmeværnsfolk, plus en del private og et par hjemmeis-biler. Det lykkedes ikke at finde ham, inden det blev mørkt, og man tvivlede på, at drengen kunne overleve natten. Næste morgen ville man sætte 70 mand ind fra Aalborg flyvestation og 170 mand fra Aalborg kaserne, men inden de rigtig kom i gang, blev Holger fundet i god behold af en rytter i skoven.

Man så TV-journalister græde for åben skærm og uniformklædte betjente stå og juble.

Kommentatorer kaldte historien om den 3-årige Holger for en arketype; altså en historie der på en eller anden måde ligger dybt i os alle som en kendt historie – hvad enten vi har oplevet at blive væk på det fysiske plan eller på det sjælelige og åndelige plan.

TV-programmet Sporløs om at finde og blive genforenet med bortkomne slægtinge tilhører den samme arketype. Det er meget

rørende programmer, fordi de rummer noget genkendeligt og universelt.

Det er den slags erfaringer Jesus med sine to små lignelser knytter til ved for at sige noget vigtigt om forholdet Gud-menneske:

For det *første* vores oplevelse som mennesker af at blive væk eller miste orienteringen i livet. - For det *andet* Guds intense søgen efter os, uanset hvor langt ude vi måtte være. - For det *tredje* den ekstatiske glæde over genforeningen; de himmelske jubelscener.

At blive væk i livet

Først noget om at blive væk.

Vi kan blive væk fra os selv, fra andre mennesker og fra Gud.

Vi kan komme væk fra en retning, vi har sat os i livet, fra en opgave, fra et fodfæste vi har haft, fra en indre fred. Vi kan tabe os selv i ligegyldigheder, i travlhed, i forkerte valg. Vi kan miste troen af syne og komme væk fra guds nærheden.

Nogle gange går vi i trods, som lille Holger – eller vi kan tænke på profeten Jonas, der flygtede og blev indhentet og opslugt af sit eget mørke i form af hvalfiskens bug.

Andre gange er det ikke så meget vore egne valg, som det er ydre omstændigheder, der rammer os som en meteor og får os ud af kurs.

Ny Testaments ord for synd betyder ganske enkelt 'at ramme ved siden af målet' eller komme ud af kærlighedens, tillidens og sandhedens bane – den bane vi er skabt til at bevæge sig i og også at hvile i.

Beretningen på biblens første blade om uddrivelsen af paradiset er beretningen om mennesket, der går hjemmefra og ikke selv kan finde tilbage og derfor i sit sjælelige-åndelige dna bærer på en fremmedhed i forhold til sig selv, andre mennesker og Gud.

Siden har vi som mennesker været på flugt i voer indre labyrinter af frygt og mistillid i en verden præget af konkurrence og overlevelse af de stærkeste.

Ingen kan komme ind i verden uden et biologisk tilhørsforhold, men at bevare det tilhørsforhold gennem livet og indgå i andre tilhørsforhold er ikke altid let. Selv det mest enkle og basale er ved synden gjort kompliceret. Nogle gange er vi endda 'langt ude', som man siger – langt ude af kurs.

Men uanset hvor langt væk, vi kommer, er Gud aldrig langt væk fra os (det fører mig til mit andet punkt).

Gud søger intenst - indtil han finder

Guds søgen efter sin skabning er i lignelserne om fåret og mønten beskrevet med en intensitet, der er ligegyldighedens modsætning.

Nogle firmaer kalkulerer med et vist tab i deres budgetter. Men i Guds regnskab er der ikke plads til tab.

Han leder, indtil han finder! Han går hele vejen. Så meget elsker han os.

Han kunne i sin rigdom bare skabe nyt, men den enkelte har en sådan værdi for ham, at han er villig til at løbe en risiko – i lignelsen illustreret ved at hyrden forlader de 99 velbjergede får for at nå det ene uden for folden.

Lignelserne er talt til de i egne øjne velbjergede inden for Guds bedste fold, som ikke kunne forstå, at Jesus brugte tid på dem, der havde bragt selv på afstand af Gud.

Lignelsen gør det lysende klart, hvor Guds hjerte er; det er hos de nedbøjede, de sønderknuste; Kristus iler os i møde, når vi er galt afmarcherede; han er kommet for at opsøge og frelse det fortabte.

Der var en 5-årig datter, der sagde til sin far: "Hvis jeg dør og kommer i himlen, hvad så hvis Gud ikke er der?" Inden faren nåede at svare, fortsatte pigen: "Nå, han (Gud) finder mig nok alligevel".

Gud forlod sin himmel for at finde os.

I Sl 139 læser vi: "Hvor skulle jeg søge hen fra din ånd? Hvor skulle jeg flygte hen fra dit ansigt? Stiger jeg op til himlen, er du dér, lægger jeg mig i dødsriget, er du dér. Låner jeg morgenrødens vinger og slår mig ned, hvor havet ender, så leder din hånd mig også dér, din højre hånd holder mig fast".

Gud kan blive væk for os, så vi ikke ser ham, men vi bliver ikke væk fra ham, sådan at han ikke ser os.

Når små børn leger gemmeleg med de voksne, tror de, at de er væk fra de voksnes synsfelt, bare deres øjenparti er gemt bag hænderne eller hovedet er gemt bag en stol, mens 90 % af kroppen er fuldstændig synligt.

Sådan kan vi også have det i forhold til Gud; vi tror, at fordi han er ude af vort synsfelt, er vi også ude af hans; vi tror, at vi er glemt og ladet alene.

De to lignelser fortæller os det samme som hele Jesus liv: At Gud er energisk i sin søgen og uden tanke på omkostningerne giver sig selv for at vinde det tabte tilbage.

Han vil finde mennesket bag ved facaden. Han vil rejse os op gennem syndernes forladelse, så vi kan genforenes med ham og ved Åndens fornyelse blive de mennesker, vi er skabt til at være.

Det handler ikke kun om at blive sig selv – selv om det er en vigtig del af det. Det handler om det, der er større: At blive fundet af ham, der er død og opstanden for os og rækker os livets sejrskrans.

Guds glæde over sit fund

Mit sidste punkt er Guds glæde over sit fund.

Den himmelske jubelscene sidst i lignelserne viser, at Gud betragter ethvert genfundet menneske som et unikt fund; noget der er værd at fejre og sætte himlen i bevægelse for.

Når vi har svært ved at tro på vores eget værd, lyder evangeliets ord til os: Du er et fund! Du er Guds glæde og velbehag! Skabt og villet af den treenige Gud, fundet og forløst af ham.

Farisæerne og de skriftkloge, som lignelserne er talt til, havde svært ved at tage del i Guds glæde over toldere og syndere, der lod sig finde og vendte om til Gud, for de havde jo ikke gjort sig fortjent til nogen fest.

Men pointen er, at festen er ufortjent for alle – uanset mængden af religiøs iver. Tror man sig fortjent til Guds fest, bliver glæden ekskluderende. Så kan man kun glæde sig over sin egen lykke og fremgang.

Guds glæde er anderledes. Den omfatter alle lige fuldt.

Vi har alle brug for at blive fundet af Gud og modtage hans nåde uden fortjeneste. Og vi har brug for at lære Guds inkluderende glæde at kende og blive smittet af den, så glæden i himlen også lyder på jorden.

Fortjenesten eller findelønnen er Guds - og Guds findeløn er netop glæden over genforeningen med det tabte.

Som kirkefaderen Irenæus sagde: "Guds ære er det levende menneske", mennesket fundet og genrejst af Guds nåde.

Amen.